

JAČMÉNKA

Synonyma: Jačménky. Na Hornácku, hlavně ve Velké nad Veličkou, se jí říká „Majdalenka“, někdy ji nazývají také „Ovesnica“ nebo „Ovesňačka“. (Odrůda 'Magdalenka' se syn. Majdalenka, Zelinka, Ranička a další, je jiná pomologicky popsána odrůda.)

Výskyt: jižní a střední regiony Bílých Karpat. Nejčastěji Velká nad Veličkou a Pitín.

Tvar: kulovitý s krátkým a širokým hrdlem, někdy jsou plody více baňaté.

Velikost: střední, při větší úrodě až menší. Výška plodu je 53 mm, šířka 49 mm, hmotnost kolem 60–70 gramů.

Stopka: dlouhá, mezi 35–40 mm, rovná i zahnutá, hnědozelená, středně silná. Na povrchu má malé výrůstky. Stopečná jamka mělká, téměř neznatelná.

Kalich: velký, široký, otevřený, úšty dlouhé, tenké, poléhavé, většinou olámané. Kališní jamka je velmi mělká, povrchová.

Slupka: pevná, tenká, lámavá. Základní barva je světle žlutozelená s šedými lenticelami a kožovitými rezavými skvrnami, které plod zdrsňují. Líčko vytváří výjimečně.

Dužnina: žlutobílá, tuhá avšak rozplývavá. Pod slupkou je nazelenalá. Sklereidy jsou u jádřince větší a četnější. Hniličí již při dozrávání na stromě. Chuť je sladká, kořenitá, mírně aromatická, připomíná chuť máslovek.

Zralost: nastává koncem července a v srpnu.

Poznámka: Velmi oblíbená místní odrůda. Plody se používají hlavně do kvasu k pálení vynikající aromatické hruškovice. Například pojem „Janoškova hruškovice“ je znám v celém okolí Velké nad Veličkou. Odrůda se dobře uplatňuje i při sušení, zavařování a moštování. V čerstvém stavu je chutná, ale musí se podtrhnout. Hnije málo. Okraje čepele listů jsou miskovitě nahoru ohnuté. Vytváří mohutné, zdravé stromy. Na Hornácku se začíná více rozšiřovat.

